

Η αγγειοπλαστική στον Άγιο Γεώργιο

Στο χωριό μας υπάρχει ένα αγγειοπλαστείο, που το ίδρυσε ο κος Γιάννης Ηλιάδης, ο οποίος ήρθε στη Κύπρο πρόσφυγας από τη Μικρά Ασία.

Αρχικά είχε ιδρύσει το αγγειοπλαστείο στη Λάπηθο. Εκεί κατασκεύαζαν διάφορα αγγειοπλαστικά είδη και βάζους, όπου φύλαγαν οι οικοκυρές τα διάφορα γεννήματά τους, φασόλια, κουκιά, ελιές όπως και τα χαλλούμια τους. Επίσης κατασκεύαζαν τσούκκες για γιαούρτι, γλάστρες και κιούγκια που χρησίμευαν στις οικοδομές για τα αποχετευτικά.

Μετά από πολλά χρόνια ο κος Ηλιάδης ήρθε στο χωριό μας, τον Άγιο Γεώργιο, μαζί με την οικογένειά του όπου και μετέφερε το αγγειοπλαστείο.

Ο πηλός που χρησιμοποιούσε για την κατασκευή των

διαφόρων αντικειμένων εξορυσσόταν από διάφορα μέρη της περιοχής, της Λαπήθου, της Μύρτου και της Βασιλείας. Τον έπλεναν και τον καθάριζαν από διάφορες ακαθαρσίες, πέτρες, ξύλα και άμμους.

Στο αγγειοπλαστείο του χωριού τα διάφορα βάζα που κατασκεύαζε ο αγγειοπλάστης στον τροχό προοριζόνταν για οικιακή και διακοσμητική χρήση.

**Ο Κώστας Ελευθερίου
εξασκώντας την αγγειοπλαστική τέχνη.**

Αγγειοπλαστική .

Η διακόσμηση γινόταν από το γιο του Γιάννη, τον Κώστα Ηλιάδη και από διάφορες κοπέλλες που εκπαιδεύονταν εκεί.

Η διακόσμηση των βάζων αντλούσε τα θέματά της από τη ζωή των χωρικών ως και τα διάφορα φρούρια της περιοχής, της Κερύνειας, του Αγίου Ιλαρίωνα, Μπέλα-Παίς κ.ά.

Τα βάζα αυτά ψήνονταν με ξύλα σε καμίνια που ήταν κτισμένα με μέτρες και τούβλα. Αυτά τα αγγεία αγοράζονταν από πολλούς ντόπιους και ξένους.

Με την πάροδο όμως του χρόνου, καθώς η επιστήμη προχωρεί γοργά, τα πράγματα αλλάζουν. Έτσι και εδώ οι τροχοί που κινούνταν με το πόδι για να δώσει ο αγγειοπλάστης σχήμα στα βάζα, και τα καμίνια που άναβαν με ξύλα, τώρα αντικαταστάθηκαν με ηλεκτρικό τροχό και φούρνο. Έτσι εξοικονομείται περισσότερος χρόνος και η δουλειά γίνεται πιο γρήγορα. Αλλά, παρ' όλες τις ευκολίες που παρέχουν τα σύγχρονα μηχανήματα, ο αγγειοπλάστης προτιμά να φτιάχνει με τα χέρια του τα βάζα για να βάζει σ' αυτά τη σφραγίδα της καλαισθησίας του.

Μετά από το θάνατο του Γιάννη Ηλιάδη το αγγειοπλαστείο ανέλαβε ο γιος του Κώστας, ένας καλός διακοσμητής και εξαιρετος αγγειοπλάστης.

Κοντά του πάρα πολλοί έμαθαν την τέχνη του αγγειοπλάστη - διακοσμητή και αργότερα άνοιξαν, μερικοί απ' αυτούς, δικά τους εργαστήρια και

μέχρι σήμερα φτιάχνουν αγγειοπλαστικά είδη τα οποία πουλούν σε πολλούς τουρίστες και καταστήματα.

Ένας απ' αυτούς που έμαθαν κοντά στον Κώστα είμαι και εγώ, ο Κώστας Ελευθερίου.

Τα διάφορα αγγεία που φτιάχνουν οι σύγχρονοι αγγειοπλάστες είναι παρόμοια με εκείνα που βρίσκουν οι αρχαιολόγοι θαμμένα στη γη, φτιαγμένα με τόση δεξιοτεχνία από τους αρχαίους αγγειοπλάστες.

Κώστας Ελευθερίου

Το αγγειοπλαστείο του Κώστα Ηλιάδη στον Άγιο Γεώργιο Κερύνειας.

Ο Άγιος Γεώργιος από τουριστική σκοπιά

Το χωριό Άγιος Γεώργιος Κερύνειας βρίσκεται σε μια προνομιούχα θέση από απόψεως τοποθεσίας, κλίματος, ομορφιάς και θάλασσας.

Βρίσκεται ανάμεσα στην Κερύνεια και τον Καραβά και απέχει 5 χιλιόμετρα από την πόλη της Κερύνειας και 7 από τον Καραβά. Νότια του δεσπόζει ο αγέρωχος Πενταδάκτυλος που η ομορφιά του είναι μαγευτική. Βόρεια έχει τη γαλαζοπράσινη θάλασσα που είναι πάντα ζεστή και πεντακάθαρη και

φιλά με τα γαλανά νερά της τις αυλές αρκετών σπιτιών του.

Η μακρόστενη πεδιάδα του πλάτους περίπου 5 χιλιομέτρων εκτείνεται μέχρι τις παρυφές του Πενταδάκτυλου, όπου βρίσκονται και τα χωριά Τριμίθι και Κάρμι που υπήρξαν οι μητροπόλεις του. Η πεδιάδα ήταν κατάσπαρτη από ελιές, χαρουπιές, εσπεριδοειδή και η θέα από τις κορυφές του Πενταδάκτυλου ήταν μαγευτική.

Το κλίμα του ήταν θαυμάσιο. Ήπιος και γλυκύς χειμώνας και δροσερό καλοκαίρι χωρίς την παραμικρή υγρασία.

Ένα τέτοιο μαγευτικό περιβάλλον που συνδύαζε θάλασσα, βουνό, ωραιότατο κλίμα, εύκολες συγκοινωνίες μαζί με φιλοπρόσδους, φιλόξενους και μορφωμένους κατοίκους ήταν αδύνατο η τουριστική ανάπτυξη να μην το επηρεάσει. Έτσι πολύ πριν από την ανεξαρτησία της Κύπρου πάρα πολλοί Λευκωσιάτες είχαν ανακαλύψει τον Άγιο Γεώργιο ως το καλύτερο τουριστικό θέρετρο. Από τότε άρχισαν να αγοράζουν παραθαλάσσια χωράφια και να κτίζουν τις εξοχικές τους κατοικίες, για να περνούν τις καλοκαιρινές διακοπές τους καθώς και τα Σαββατοκυριάκά τους. Σιγά σιγά δυο μεγάλες παραθαλάσσιες περιοχές του χωριού ανατολικά και δυτικά είχαν μετατραπεί σε

θέρετρα. Επίσης πάρα πολλά σπίτια των κατοίκων κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ενοικιάζονταν από Λευκωσιάτες, για να περάσουν τις διακοπές τους. Λίγο πριν την εισβολή δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι ο πληθυσμός του χωριού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες διαπλασιαζόταν.

Δεν ήταν όμως μόνο οι μόνιμοι τουρίστες αλλά και άλλοι που έρχονταν τα Σαββατοκυριακά. Όταν ακόμη ήταν ανοικτός ο δρόμος Κερύνειας Λευκωσίας μέσω Μπογαζίου, εκατοντάδες ήταν οι Λευκωσιάτες που έρχονταν να περάσουν λίγες ευχάριστες ώρες στην μαγευτική τοποθεσία του χωριού. Χιλιάδες ήταν και αυτοί που περνούσαν να παν προς το πέντε μίλι, Έξι μίλι, Αϊρκώτισσα κλπ. Τα Σαββατοκυριακά ο κεντρικός δρόμος του χωριού έμοιαζε με σωστό πανηγύρι. Δεκάδες λεωφορεία και αυτοκίνητα σταματούσαν για να ψωνίσει ο κόσμος από τουςπραματευτάδες του Αϊ - Γιώρκη. Πάρα πολλοί από αυτούς έμεναν στο χωριό και οι αμμουδερές ακρογιαλιές του, όπως του «Ασπρή», του «Περικλή» και το «Κουδελλαρκόν» γέμιζαν από λουομένους.

Το τουριστικό μέλλον του χωριού το πρόσεξαν γρήγορα και οι επιχειρηματίες και δεν άργησαν να χτίσουν στο χωριό τα πρώτα τουριστικά συγκροτήματα. Η φιλοπρόοδος Εταιρεία ΛΕΠΤΟΣ ΕΣΤΕΝΤΣ είχε κτίσει τα πρώτα τουριστικά συγκροτήματα, «το Χρυσαλλίς» και «το Καμάρες», δυτικά του χωριού. Οι πρώτοι ξένοι τουρίστες άρχισαν να διαμένουν στο χωριό, που άρχισε έτσι να παίρνει μια κοσμοπολίτικη όψη.

Στο Κάρμι σε αρκετές τοποθεσίες είχαν χτιστεί συνοικίες σπιτιών που επωλούνταν σε ξένους, κυρίως Άγγλους συνταξιούχους. Η μαγευτική θέα, το ωραιότατο κλίμα και η ησυχία ήταν αδύνατο να μην προσελκύσουν τους Ευρωπαίους που διψούσαν για μια ήσυχη και ξέγνοιαστη ζωή στα γηραιά τους.

Η τουριστική ανάπτυξη συνέτεινε ώστε νέα παραθαλάσσια κέντρα και ταβέρνες να ξεφυτρώνουν παντού. Το «Ριβιέρα», το «λιμανάκι», το Πλάζα-μάρε» ήταν μερικά απ' αυτά, που εξυπηρετούσαν τους τουρίστες, ντόπιους και ξένους. Οι παραδοσιακές καλύβες άρχισαν να μετατρέπονται σε σύγχρονα παραθαλάσσια κέντρα.

Λίγο πριν την εισβολή υπήρχε ένα τεράστιος οικοδομικός οργανισμός για ικανοποίηση του τουριστικού ρεύματος, ντόπιου και ξένου. Η γη, και κυρίως η παραθαλάσσια και οι πλαγιές του βουνού, είχε πάρει τρομακτική αξία. Σε μερικά χρόνια ολόκληρη η πεδιάδα από το βουνό μέχρι τη θάλασσα θα μετατρέπονταν σε Ριβιέρα της Μεσογείου. Οι εκατοντάδες ξένοι και ιδιαίτερα αυτοί που έμεναν μόνιμα στα τρία χωριά, ήταν η καλύτερη τουριστική προπαγάνδα για μετατροπή της περιοχής σε ένα απέραντο ξενώνα.

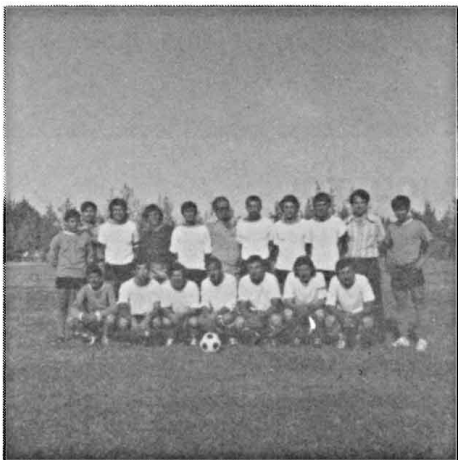
Όμως αυτή την ανάπτυξη την έκοψε απότομα η βάρβαρη τούρκικη εισβολή. Η 20η Ιουλίου σταμάτησε προσωρινά την ανάπτυξη της περιοχής. Πιστεύουμε πως κάποια μέρα, αργά ή γρήγορα, θα επιστρέψουμε και θα κάνουμε το χωριό μας ένα τουριστικό παράδεισο, όπως θα ήταν, αν ο Αττίλας δεν πατούσε εκεί το πόδι του.

Σοφοκλής Κοτζιαμάνης

Πολιτιστική και αθλητική κίνηση του χωριού μας

Το χωριό μας είχε πάντα πλούσια πολιτιστική και αθλητική δραστηριότητα. Από το 1958 η νεολαία του χωριού ανέβαζε θεατρικές παραστάσεις με θέμα τους αγώνες της Ε.Ο.Κ.Α. Επίσης διατηρούσε ποδοσφαιρική ομάδα που έδινε φιλικούς αγώνες με τα γύρω χωριά καθώς και με τα δυο Σωματεία της Κερύνειας ΑΣΚ και ΠΑΕΚ. Πολλοί ποδοσφαιριστές μας στελέχωναν τις ομάδες των δυο Σωματείων της Κερύνειας.

Την πολιτιστική και αθλητική δράση που είχε αρχίσει η νεολαία του χωριού μας τη συνέχισε πάνω σε πιο οργανωμένη βάση το Σωματείο ΙΚΑΡΟΣ, που ιδρύθηκε το 1963. Βασικοί στόχοι της ίδρυσης του ήταν:

Η ποδοσφαιρική ομάδα του Σωματείου «ΙΚΑΡΟΥ» τη χρονιά 1970-71.

α) η σύσφιξη των σχέσεων των κατοίκων και η καλύτερη αλληλογνωριμία τους

β) η συνέχιση πάνω σε οργανωμένη βάση της πολιτιστικής και αθλητικής δράσης του χωριού

γ) η διατήρηση των ηθών και εθίμων του χωριού

δ) η βοήθεια (υλική και ηθική) προς τους κατοίκους που είχαν ανάγκη.

Το Σωματείο διατηρούσε τμήματα ποδοσφαίρου, κλασσικού αθλητισμού και χορού.

Στο ποδόσφαιρο διατηρούσε μια πολύ καλή ομάδα που μετείχε στο πρωτάθλημα της Ομοσπονδίας ΕΠΟΕΚ Επαρχίας Κερύνειας. Αρκετές φορές αναδείχθηκε πρωταθλήτρια και κυπελλούχος. Τα χρόνια 1972-1974 επτά ποδοσφαιριστές του ΙΚΑΡΟΥ έπαιζαν με την ΠΑΕΚ Κερύνειας. Το Σωματείο μας στήριξε την ΠΑΕΚ για χρόνια, γιατί το χωριό μας ήταν πραγματική ποδοσφαιρομάνια.

Στον κλασσικό αθλητισμό διατηρούσε ομάδα που ελάμβανε μέρος στους περιφερειακούς αγώνες τα «ΜΑΤΣΕΙΑ». Στα αγωνίσματα γυναικών μάλιστα δυο φορές πρώτευσε στη βαθμολογία. Πολλοί αθλητές του ενισχύουν το Γ.Σ. ΠΡΑΞΑΝΔΡΟ και συμμετείχαν μάλιστα σε Παγκύπριους αγώνες όπου κατελάμβαναν ψηλές θέσεις.

Το Σωματείο διατηρούσε χορευτικό συγκρότημα που μετείχε σ' όλες τις εθνικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του χωριού και της επαρχίας. Επίσης σχεδόν κάθε βράδυ τα καλοκαίρια, το χορευτικό συγκρότημα παρουσίαζε κυπριακούς χορούς στα διάφορα κέντρα και ξενοδοχεία της Κερύνειας, συμβάλλοντας έτσι στην ψυχαγωγία των τουριστών, αλλά και τη γνωριμία τους με τη λαϊκή μας παράδοση.

Το σωματείο για υλοποίηση των στόχων του διοργάνωνε τακτικά συνεστιάσεις, χοροεσπερίδες και γιορτές για τις εθνικές επετείους. Επίσης με διάφορους τρόπους, όπως συμμετοχή στα πανηγύρια, διοργάνωση εκδηλώσεις, εκδρομών κλπ. προσπαθούσε να διατηρήσει τα ήθη και έθιμα του χωριού. Σε μεγάλες θρησκευτικές γιορτές δεν παρέλειπε να δίνει τη βοήθεια του, στους άπορους και άλλους που την είχαν ανάγκη. Αντιπροσωπείες του Σωματείου μας επισκέπτονταν ακόμα με την ευκαιρία των γιορτών φυλάκια της Εθνικής Φρουράς και μοίραζαν δώρα στους εθνοφρουρούς.

Έτσι ο ΙΚΑΡΟΣ, που σημειωτέον ήταν το μοναδικό Σωματείο του χωριού, εξαιτίας της πολύπλευρης δράσης του συγκέντρωνε την εκτίμηση όλων των κατοίκων της κοινότητας και γι' αυτό χρόνο με το χρόνο προόδευε. Τον τελευταίο χρόνο της εισβολής είχε θέσει σα στόχο του την αγορά γης για ανέγερση ιδιόκτητου οικήματος και την εξασφάλιση χαλίτικης γης για δημιουργία γηπέδου. Η βάρβαρη όμως τούρκικη εισβολή έκοψε τα φτερά του ΙΚΑΡΟΥ και ματαίωσε τα σχέδια του. Όμως, όσα χρόνια κι αν περάσουν, είμαστε βέβαιοι ότι θα γυρίσουμε στο χωριό μας και θα κάνουμε τον ΙΚΑΡΟ να ξαναπετάξει.

Σοφοκλής Κοτζιαμάνης

Εικόνα Αγίου Φανουρίου

Το εκκλησάκι του Αγίου Φανουρίου.

Μετά από πρωτοβουλία συγχωριανών μας συναντηθήκαμε όλοι μας τη Δευτέρα της Καθαράς του 1985 στο δασικό σταθμό Κόρνου. Σαν τέτοια μέρα στο χωριό μας γινόταν μεγάλη συγκέντρωση από την Κερύνεια τα γειτονικά χωριά Κάρμι, Τριμμίθι και τις Κωμόπολεις Καραβά και Λάπηθο.

Η χαρά όλων μας ήταν απεριόραπη. Ύστερα από τόσα χρόνια διασποράς σε διάφορους τόπους ξανασμίγαμε! Γυρίζαμε από παρέα σε παρέα, βλέπαμε ο ένας τον άλλο και δε χορταίναμε την κουβέντα και τα νέα μας. Σα να βλέπαμε ένα κομμάτι του αγαπημένου μας χωριού, του Αη Γιώργη μας.

Σ' όλη αυτή τη χαρά ήρθε να προστεθεί κάτι άλλο, που μας συγκίνησε όλους αφάνταστα. Μας πλησίασε ο Χριστάκης Χ" Παναγής από τον Κόρνο και μας είπε ότι στην εκκλησία τους είναι η εικόνα του Αγίου Φανουρίου μας. Κάποιος συγγενής του, που ζούσε στη Νότιο Αφρική, την είχε αγοράσει για εβδομήντα κυπριακές λίρες από κάποιο τουρκοκύπριο και την έφερε στον Κόρνο με την παράκληση να δωρηθεί στους Αηγιωρκίτες. Την ημέρα των Χριστουγέννων, αφού συναντηθήκαμε με τον ΠαπαΚυριάκο και άλλους συγχωριανούς μας πήγαμε στον Κόρνο. Ο Χριστάκης Χ" Παναγής πήγε στην Εκκλησία του χωριού του και μας έφερε την εικόνα του Αγίου Φανουρίου μας. Με ευλάβεια και μεγάλη συγκίνηση ο ΠαπαΚυριάκος κι εμείς οι άλλοι προσκυνήσαμε τον Άγιο μας κι ευχαριστήσαμε θερμά τους δωρητές.

Και από τότε, φυλάγομε στην εκκλησία του Αγίου Μάμαντος Λακατάμας, τη μόνη εικόνα που έχουμε από το χωριό μας ως την ευλογημένη μέρα της επιστροφής μας στον τόπο μας.

Κάθε χρόνο την ημέρα του Αγίου Φανουρίου κάνομε τη γιορτή του στο ναό του Αγίου Μάμαντος και παίρνομε στην εκκλησία φανουρώπηττες, όπως είχαμε έθιμο στο χωριό μας.

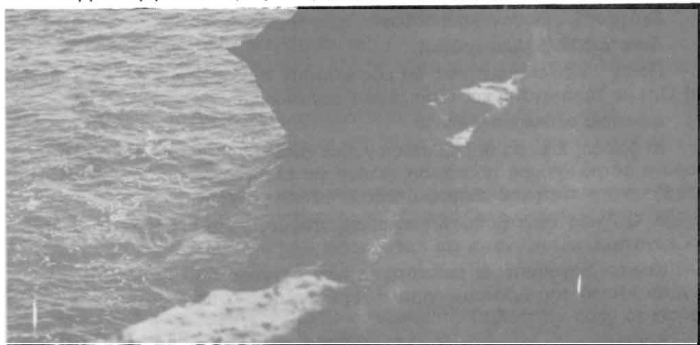
Χρυστάλλα Κουτσοκούμνη

Η ιστορία της κλεμμένης εικόνας του Αγίου Φανουρίου από τους Τούρκους εισβολείς

Μια μικρή εικόνα του Αγίου Φανουρίου, κλεμμένη από τους Τούρκους από τη σπηλιά - ξωκλήσι του Αγίου στο χωριό μας αγοράστηκε από Κύπριο στη Νότιο Αφρική που την έφερε στην Κύπρο και τη χάρισε στο σωματείο μας.

1. Τρία σκαλοπάτια κατηφορίζοντας από τα σπίτια της Ρήγαινας στον Αη Λαρκό προς τη θάλασσα.

Κάρμι... Τριμιθι... Άγιος Γεώργιος.

Άγιος Φανούριος.

Κυπαρίσσι και πεύκο, πέτρα και γραφικότητα, σκληρή ζωή... ελιά και χαρουπιά στα χαμηλώματα, σκοίνα και μερσίνα στις ρεματιές...

Η λαμπερή λεμονιά που σκίβει και φιλά μια σμαραγδένια θάλασσα...

Το Κάρμι σκαρφαλωμένο από παλιά στο βουνό για τον φόβο των πειρατών. Οι βιγλάτορες έδιναν το σύνθημα μόλις φαινόταν καράβι εχθρικό. Οι γύρω ρεματιές και το κάστρο στον Αη Λαρκό ήταν το καταφύγιο, ώσπου να περάσει το κακό.

Γέννημα ήλιου ξενικούσαν οι Καρμιώτες με τα ζώα τους για τον «Κάμπο» για να δουλέψουν στα κτήματα τους και το δειλί ανηφόριζαν ξανά για το Κάρμι. Σιγά σιγά δίπλα στα περιβόλια με τα ρεντικά στήθηκαν οι πρώτες καλοκαιριάτικες καλύβες.

Κι όταν ο κίνδυνος των πειρατών πέρασε οριστικά, άρχισαν να κτίζουν στον «Κάμπο» τα πρώτα σπίτια.

Φιλότιμοι και δουλευτάδες έπιασαν να δουλέψουν με μεράκι την εύφορη πεδιάδα. Και σύντομα η λεμονιά ξαπλώθηκε παντού το ένα περιβόλι έσμιγε με το άλλο, έτσι που δεν ξεχώριζε πια πού τέλειωνε το ένα και πού άρχιζε το δεύτερο, έτσι που σύντομα όλη η στενή πεδιάδα έγινε ένα απέραντο περιβόλι.

Αυτό το περιβόλι είναι ο Άγιος Γεώργιος.

2. Κι όμως... Σήμερα... οι πειρατές δεν ήλθαν μόνο για ένα ξαφνικό γιουρούσι.

Σήμερα οι πειρατές έχουνε φίλους και συμμάχους δυνατούς και στρατιωτική βοήθεια και κάλυψη πολιτική.

Ήλθαν ένα πρωί πριν προλάβουμε να κόψουμε τα πρώτα λεμόνια.

Πριν προλάβουμε να μετρήσουμε τον καρπό που θα μας έδιναν τα λιόδεντρα.

Πριν προλάβουμε να ρίξουμε τα πρώτα χαρούπια.

Σκότωσαν... βίασαν. κούρσεψαν

Δεκατρία ολόκληρα χρόνια!

Ποιος να το πίστευε πως θα μας έκλεβαν ό,τι ποτίσαμε με τόσο ιδρώτα! Ό,τι με τόση αγάπη και τόσο μεράκι μεγαλώσαμε.

Δεκατρία ολόκληρα χρόνια!

Κι όμως... Σήμερα οι πειρατές έχουνε φίλους και συμμάχους δυνατούς. Φοράνε άστρα καθαρά πουκάμισα, μιλάνε για ελευθερίες και δικαιώματα, και ρυθμίζουν την τύχη του κόσμου Δεκατρία ολόκληρα χρόνια!

3. Ο Άγιος Γεώργιος... Σπίτια αραιά, πνιγμένα στο πράσινο. Οι άνθρωποι εργατικοί, καλωσυνάτοι και πρόσχαροι.

Και το διηγούνται οι παλαιότεροι πως το νερό που ποτίζει το χωριό λέγεται «Νερό του Δράκου», γιατί ο Αη Γιώρκης σκότωσε το θεριό για να αφήσει το νερό να τρέξει.

Και πως ο Αη Φανούριος, καλπάζει με το άλογό του πάνω στα κύματα και φθάνει στην Κύπρο. Και πως τσακίζεται το άλογο του στα βράχια κι αυτός κρύβεται σε μια σπηλιά.

Η σπηλιά του Αγίου Φανουρίου... Τίποτα εδώ δε θυμίζει τα πολυδαίδαλα γελαστά ακρογιάλια. Το μονοπάτι σ' οδηγεί στην πίσω πλευρά του πέτρινου λόφου. Κι εκεί που σε βγάζει ο βράχος κομμένος κάθετα. Στο βάθος η θάλασσα σκούρα ζαλίζει κοιτώντας το χάος. Σκαλισμένο στην πέτρα το μονοπάτι οδηγεί λίγα μέτρα πιο κάτω. Μια πόρτα στον κάθετο βράχο. Η σπηλιά του Αγίου.

Και φαίνονται ακόμη σε μια προεξοχή του βράχου πάνω από τη θάλασσα τα οστά του αλόγου του.

Ο θρύλος μετατρέπει τη σπηλιά σε ξωκλήσι. Και στην κορφή του λόφου, πάνω από τη σπηλιά να φαντάζει κάτασπρο το εκκλησάκι, τάμα ευλαβούς δωρητή.

4. Ένας πολιτισμός πανάρχαιος στον οποίο ο σύγχρονος κόσμος οφείλει πολλά, λειώνει και χάνεται κάτω απ' τις μπότες του Αττίλα.

Ευθύνη σ' αυτούς που οπλίζουν το βάρβαρο χέρι.

Αγροίκοι και άνομοι καβαλητοί μπήκαν στα σπίτια μας και σεργιανούν στις γειτονιές μας.

Βεβηλώνουν τα ιερά μας, ξεπουλούν την δική μας ιστορία στα παράνομα παζάρια του κόσμου.

Ανατολίτες απολίτιστοι εγκαταστάθηκαν στο τόπο μας. Στα χώματα που εμείς δημιουργήσαμε και συντηρήσαμε ένα πολιτισμό μεγάλο για τόσες χιλιάδες χρόνια.

Όχι «Αυτές οι πέτρες δεν βολεύονται κάτω απ' τα ξένα βήματα».

Ο Αη Φανούριος πέφτει στα χέρια των εχθρών. Βέβηλα χέρια κλέβουν την εικόνα του από τη Σπηλιά. Από την θέση που η δική μας αγάπη και πίστη είχε τάξει. Η εικόνα μεταφέρεται σε χώρες μακρινές κι αρχίζουν τα παζάρια για το ξεπούλημα. Και αυτό δεν είναι θρύλος, για να ξεφύγει ο Άγιος, να τρέξει με το άλογο στα κύματα, να φτάσει και πάλι σε γνώριμα χέρια.

Είναι η σκληρή πραγματικότητα του εικοστού αιώνα. Η εποχή του ψυχρού υπολογισμού. Που ο κόσμος βλέπει αδιάφορες να διχοτομούνται πατρίδες, να βεβηλώνονται θρησκείες και σύμβολα.

5. Κι όμως... Ο Αη Φανούριος βρίσκεται και πάλι μαζί μας.

Βρήκε τον μόνο ίσως άνθρωπο στη μακρινή ήπειρο που μπορούσε να αναγνωρίσει την εικόνα του.

Η θέα της εικόνας του έφερε στο νου αναμνήσεις παλιές, όταν, παραθεριστής στο χωριό μας κατέβαινε τα δειλινά στη σπηλιά του Αγίου ν' ανάψει μ' ευλάβεια ένα κερί.

Και συγκινημένος, έκανε το καθήκον του σαν αληθινός πατριώτης. Αγόρασε την εικόνα και μας την έστειλε.

Έτσι απλά χωρίς επιδείξεις, χωρίς καμιά απαίτηση.

Ναι! Ο λαός μας δίνει ακόμα μαθήματα ανθρωπιάς και πολιτισμού.

Σε πείσμα αυτών που με τόσα μέσα προσπαθούν να τον γονατίσουν, στέκει ορθός δείχνοντας το μεγαλείο του και την καταγωγή του.

Σε τέτοιο λαό, αξίζουν καλύτερες μέρες.

Και μεις το ξέρουμε πως ο Αη Φανούριος δεν έκανε άδικα τόσο ταξίδι.

Το ξέρουμε πως κάποιο πρωί θ' αποθέσουμε ευλαβικά την εικόνα του στη θέση, που η πίστη των πατέρων μας έταξε.

Το ξέρουμε πως οι γυναίκες μας θ' ανηφορίσουν ξανά τ' απογεύματα για ν' αφήσουν στη χάρη του το παλιό τάμα, την πατροπαράδοτη πίττα.

Το ξέρουμε πως στη γιορτή του, μέσα στον Αύγουστο θ' αντηχήσει και πάλι στο βράχο, πάνω απ' τα κύματα, δοξαστικό το απολυτίκιο...

Γιάννης Ασπρής

Το κείμενο από την παρουσίαση της εικόνας όπως έγινε στις αντικατοχικές εκδηλώσεις στο οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας τον Μάιο του 87.